

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XVIII. De regularibus & religiosis extra claustra vagantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

quibus si non omni, saltem vel media ex parte, hujusmodi de montium ministrorum solventur imposita, ut ad levorem aris solvendi portionem, medio hoc pauperes gravari contingat, ad quos cum hujusmodi censu signatione, pro impensarum suppotatione erigendos, Christi fideles majoribus indulgentiis invitandos esse decernimus. Omnes autem religiosos & Ecclesiasticos ac seculares personas, qui contra presentis declarationis & sanctionis formam de cetero predicare, seu disputare, verbo vel scriptis, ausi fuerint, excommunicationis Iata sententia poenam, privilegio quounque non obstante, incurtere volumus. Roma in Concil. Lateran. 4. Non. Maij 1515.

Pius Quintus, ex Concilio Tridentino.

Licentia haec concessa monasteriis ingrediendi monasteria ac domos Carthusiensem, & aliorum quoruncunq; regularium ordinum etiam mendicantium revocans.

CAP. IV.

Regularium personarum qua relatio seculo Dei se obsequio dedicarunt, pro commissione nobis officio quieti consulere cupientes, ad ea removenda, qua religiosum earum propositum impedire possunt, curam nostram libenter impendimus, ut nulla re, qua eas a divino cultu avocet, praepedita, secundum ordinum suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilii, tranquillis mentibus gratum atissimo impendere possim famulatum. Quia igitur & Cartusienum ordinis, & aliorum regularem vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari, propterea quod nuditates, modestiae matronalis oblitae, domos ac monasteria eorum contra ipsorum instituta, prætextu confessionarium, aut aliarum literarum Apostolicarum, ingredi audiant, ipsi etiam Abbatibus, Praepositis, Prioribus, & aliis praesidentibus aliquando recusantibus & renientibus, non sine magna eorum molestia, nec sine gravi laicorum etiam offensione ac scandalo, si quando admittimini facile videantur: huic rei providerere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnes & singulas facultates ac licentias angrediendi monasteria ac domos Cartusienum & aliorum quoruncunq; regularium ordinum, etiam mendicantium, mulieribus cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & quaunque dignitate, ac præminentia præditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Duciis, sub quibusunq; verborum tenoribus & formis, & cum quibusunque etiam derogatoriis derogatoriis, aliis que fortioribus & efficacioribus & insolitis clausulis, nec non iritantibus decretis ab Apostolica sede quomodounque concessis, quarum tenores perinde ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, haberi volumus pro expressis, tenore præsentium revocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus, districte prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates & licentias prætentibus, sub excommunicationis lata sententia poena, postquam harum literarum notitiam habuerint, a qua non possint, nisi a nobis, aut a Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolviri, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos & monasteria ingredi audeant. Ipsi vero monasteriorum & conventuum Abbatibus, Praepositis, Prioribus, & aliis Praesidentibus quoque, nomine vocentur, & eorum Monachis, canonicis, & fratribus, five mendicantibus, five non mendicantibus, sub privationis officiorum, que in præsenti obseruantur, & inhabilitatis in posterum ad illa & alia omnia, & suspensionis a divinis, ipso facto sine alia declaratione incurriendis poenis, ne eas introducere, admittere vel præsumant.

Gregorius XIII. Ex Concilio Tridentino.

Ingradi intra sepiam monasterii nemini licet, cujusunque sexus,

conditionis aut etatis fuerit, sine licentia Episcopi ac superioris scriptis obtenta, qua nec uti conceditur nisi urgenti negotiis.

CAP. V.

Vbi gratia & indulta ab hac sede conciliis, successu temporis incommodum afferre noncum, expedit illa salubri praefidentis consilio submovet. Intra Sanctimonialium quieti & tranquillitati confite, si omnia qua illas à spiritualem rerum cognoscendo exercito avocant impedimenta tollere, personam scanda ab eis removere cupientes, auctoritatem revocamus & abolemus omnes & quaque licentias ac facultates ingrediendi monasteria, deinceps loca monialium, ac etiam virorum quoramvis ordinis quibusvis etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, & aliis cuiuscunq; statutis & conditionibus mulieribus, non iam omnes & quaunque licentias ingrediendi monasteria, domos, & loca plurimum Sanctimonialium, quaunque viris, etiam ejusdem status & dignitatis, non praedecessoribus nostris, quam etiam a nobis, & sed apostolica Legatis, aut aliis ex quibusvis quantumque urgentibus causis sub quibusunque tenoribus, & non derogatoriis, revocatorum restitutoris, aliisque officioribus clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, causa motu proprio & ex certa scientia, ab Apostolica potestate plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, & dignarum, aliorumque Principium contemplatione, ille lupplicationem concessas, ac utinam vicibus renovatas, cassamusque, & amallim multe defuper confessas & processus habitos per eosdem habentes eisdem qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis poena ipso facto incurra, super qua auctorisi a Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) abolitionis beneficium possit impetrari, neque in licentiarum prætexu monasterio hujusmodi quae modo ingredi audent. Abbatibus vero, ac non Abbatibus, convenientibus, ac aliis monasteriorum & conventuum superioribus, & personis, quounque nomine vocatur, districte præcipimus sub eadem ex communicatione pena, neconon privationis dignitatis, beneficiorum & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illum & alia in posterum obtinenda, ne in monasteria, domos, & loca quaquam prætexu hujusmodi licentiarum & facultatum ingredi faciant vel permittant. Quia etiam sub eisdem peccatis ipso facto incurreant prohibemus agere interdicimus omnibus & quibusunque perficio Ecclesiasticis & secularibus, ac etiam regularium quaque etiam mendicantium regularium, ne portentur habentur ab Episcopis vel superioribus, quibusvis concessi in casibus necessariis tandem ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne monasteria ipsa monialium prolibito, sed necessitatibus urgentibus ducentur ingredi, neve moniales sub eisdem peccatis alter admittantur. Roma Idib. Janii 1515.

TITULUS XVII.

DE REGULARIBVS ET RELIGIOSIS
extra claustra vagabundis.

Paulus Quartus.

Teneatur qui in aere legitima religione votum emisso a professio vita infrafecto deficiunt & ad diversas ordines vagantes.

CAP. I.

Postquam divina bonitas nos (sic) immenerit, summi Apostolatus fatigium, assumere digna est, nunquam cessavimus abusus, qui in Ecclesia Dei, seu nimia fedis Apostolice indulgentia, seu horum malitia irrepsisse cernuntur, pro virtibus tollere, & Ecclesiam ipsam in primitam conditum reflectire, & iugendas ad hoc saluberrimas constitutiones edendo, & inveniendo.

viabiliter observari mandando. Verum cum non omnino uno & eodem tempore excogitari, ne dum perfici poterint, quinimo circa ex si nobis singulis ferme diebus aliquid entendum, abusu apostoliz, que per regulares personas sub diversis falsis, praetextibus quotidie incurrit, ulterius parendum non esse a censuimus. Nam licet diversi Rom. Pont. praedecessores nostri, per eorum constitutiones complura contra apostasiam, hujusmodi ediderint statuta & ordinaciones, nondum tamen est plenum contra eam ad inventum remedium. Quinimo diversi forum etiam mendicantium ordinum religiosi, propria salutis immemores, Deique timore posposito, sub praetexto, aliud videlicet quod religioni & ordini in genere ob-varias confictas causas attricti non sint, & superinde sententiam declaratoriam obtinuerint. Alii quod beneficium Ecclesiasticum curatulum ase- cuti sint: Alii quod extra regularia sui ordinis loca stan- di, & alicui beneficio Ecclesiastico deferviendo a suis su- perioribus licentiam habeant, & alii diversis alias confi- cis coloribus. Alii vero nullo suffulti praetextu, sed temeritate propria contra proprium juramentum per eos in eorum professione praefitum, & regularia sui ordinis instituta, extra claustra suorum regularium locorum degunt, & in seculo aliqui habitu sui ordinis retento, aliqui illo affecto in habitu Presbyterorum secularium, & com- plures in habitu laicali temere vagantur. Et postquam Deo fidem fallere non sunt veriti, cetera omnia quantumvis gravissima & detestanda, levia & licita reputantes. Alii parochianos eorum cura commissarios falsam do- citram duxere, & pravis opinionibus, ac harceribus reple- te, alii uxores duxere, alii five paupertate eos cogente, five diabolico insinuicio secularibus & mechanicis nego- tiis sedare. Alii seditionibus populibus coniurationibus, contra Principes, & alios, ac quibusvis alii levis actibus se implicare, & cetera omnia, nequissima facere prou- munt, in gravissimam divine maiestatis offendam, & reli- gionis opprobrium, ac animarum suarum perniciem, & aliorum Christi fidelium scandalam.

Quomobrem considerantes apostatas hujusmodi infi- nitus erroribus in eadem Dei Ecclesia causam praetare, & proprieas volentes contra apostatas ipsam plenius pro- videre, & eam, quantum nobis ex alto conceditur, de- medio tollere, more proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolice porestatis plenitudine, omnes singu- los, qui post professionem per eos in aetate legitima con- flituros, in aliquo approbat, etiam militari ordine pu- rere & liberè emissam, vel si ante aetatem legitimam prof- fessi fuerint, post illam per eos in ipsa aetate legitimam constitutos pure & libere, ratam & gratam habiram, temeritate propria, aut quovis praetextu, vel causa, etiam si se religioni & ordini non afflictos esse sine causa cogni- tione, & his quae a jure requiruntur, servari omisis, vel non legitime probatis, declarati obtinuerint, aut beneficium Ecclesiasticum, etiam curatum, non procedente le- gitima dispensatione possideant, vel alicuius beneficio Ec- clesiastico, etiam curato alterius nomine deserviant, ex- ita claustra suorum regularium locorum degunt, aut in posterum degent, omnibus & singulis beneficiis Eccle- siastici cum cura & sine cura, secularibus, aut siue cuiuslibet ordinis regularibus, pro eos quomodolibet ob- tentis, & de cetero obtinentibus cuiuscunque qualitatibus fuerint, ac fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasti- cisi, eis quomodolibet referatis, seu assignatis, necnon Baccalaureatus, Licentiatura, Doctoratus, & Magisterii, ac quibusvis alius in iure Canonico, vel Civili, Theolo- gia, seu Medicina, vel artibus, aut quavis alia facultate gradibus, per eos etiam antequam religionem ingredie- rentur orientis, seu affesci, necnon quoque min-

sterio Ecclesiastico, Apostolica auctoritate, tenore pre- sentium penitus & omnino privamus, ac ad illa & alia quacunque & qualiacunque in posterum obtainenda, seu fructus, redditus, & proventus Ecclesiasticos percipientes, aut gradus asequendos perpetuo inhabilitamus, & ab executione quoruncunque Ecclesiasticorum, etiam sac- crorum, & praesertim Presbyteratus ordinum, necnon o- mini ministerio Ecclesiastico praedito, perpetuo suspen- dimus, privatosque & inhabiles ac suspensos esse, necnon beneficia ipsa de jure & de facto, etiam ad hos ut eorum ordinarii collatores ea alii liberè conferre possint, & nisi ea infra tempus a Lateranensi Concilio statutum con- lerint, collatio beneficiorum eorumdem ad immediatum illorum superiorem, & demum ad nos, ac pro tempore existentem Rom. Pont. devolvatur, Patroni quoque co- runderem beneficiorum personas idoneas infra tempus a- jure statutum ad ipsa beneficia presentare possint, & nisi praefeneraverint, eorum libera collatio ad ordinarium spectet & pertineat, ac reservationes fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi expirare decernim- us, ita ut de cetero ipsi apostata, quamdiu vixerint, aliqua beneficia Ecclesiastica obtinere, vel aliquod officium Ecclesiasticum exercere, aut fructus, redditus, & pro- ventus Ecclesiasticos, seu super illius pensiones annuas percipere vel exigere, seu curam animatum, vel aliquod ministerium Ecclesiasticum exercere, aut sacramenta Ecclesiastica ministrare, seu missam celebrare, aut praetextu ordinarii in quibus constituti erint, aliquid facere, vel equi nequeant, & provisiones, seu commenda, ac reservations fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiasticorum, necnon assignationes pensionum annuarum eis etiam dicta auctoritate, etiam cum praefentium, toto eorum tenore inferno, plenaria derogatione pro tempore facta nullæ sint, & irrita, ac viribus omnino careant, nec aliquod eis ius, aut titulum beneficia possidendi, aut fructus, redditus, & proventus, seu pensiones hujusmodi ex- gendi, vel percipienti tribuant. Ipsi que sic privati, inha- biles, & suspensi fructus suos non faciant, sed ad illorum restitutionem teneantur. Et nihilominus si curam anima- rum exercere, vel Ecclesiastica Sacra menta ministrare, seu Missam celebrare, aut praetextu ordinarii suorum predicatorum aliquid facere, aut aliquod ministerium Ecclesiasticum equi presumperint, tanquam suspensi ab execu- tione ordinum suorum, & in illis contra pensionem ipsam, & in contemptum clavium ministrantes condignis penas omnino puniantur.

Et ut omnis vagandi occasio apostatis hujusmodi tol- latur, volumus & sancimus, quod quavis tam Ecclesiasti- ca, quam secularies persona, cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiæ existant, etiam si Ar- chiepiscopali, Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu mundana, etiam Marchionali, Ducali, aut alia majori auctoritate, seu excellentiæ præfulgante, aliquem apostatarum eorumdem recepiare, seu nutritre, vel illis quod minus ad eorum monasterium, seu domum, vel alium locum regularem re- deant favorem aut auxilium, seu consilium praestare non praesumant, & si eos receptaverint, vel illis ut praefetur, favorint, aut auxilium, seu consilium praefiterint, & per ordinarii loci sub quo moram trahent communitiæ præmissis non defierint, teneantiam excommunicatio- nis eo ipso incurant. Et si patroni alicujus beneficii Ec- clesiastici, five sint laici, five clerici, aliquem ex eisdem ap- postatis ad beneficium de jure patronatum existens tunc vacans praesenterint, presentationes hujusmodi sint eo ipso nullæ, irrita, & inanes, ac viribus careant, & ipsi pa- troni jure praesentandi alios ad eadem beneficia pro ea vice tantum privati existant. Quodque superiores ordi- num quos ipsi professi fuerint, & ordinarii locorum in quib; ipsi apostata pro tempore degent, tam conjunctim, quam divisiū cōsideri apostatas, ut ad eorum monasteria

Q. Q. 9

² Additio ea qua in c. 27. Concilii Agathensis & Tridentini. scilicet 14. cap. 1. de resor. & scilicet 24. c. 19. de regular.

redeant, requirere, & si ad dicta monasteria redire cesserint, distulerint, vel recusaverint, eos secundum ordinis disciplinam, monitione prævia, per censuras Ecclesiasticas, & penas etiam corporis afflictivas ad redeendum cogere & compellere possint invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quod si regularis ordo hoc non patiatur, auctoritate nostra providere valeant, ut talibus apud eadem monasteria in locis competentibus, si absque gravi scandolet fieri poterit, alioquin in aliis religiosis domibus ejusdem ordinis ad agendum inibi penitentiam vitæ necessaria ministrentur. Si vero apostata huicmodi se in his inobedientes praefuerint, sive etiam auctoritate nostra majoris excommunicationis sententia eo ipso innodati, & superiores sui eos excommunicatos esse declarent, & nuncient, ac ut tales ab omnibus suis subditi nasciari & publicari faciant. Teneanturque ipsi apostata cujuscunque ordinis congregationis, & habitus fuerint, Biretum nigrum, dubius lineis albis ex tela confeccis, & digito humano laitis, ab una extremitate ad aliam extremitatem circundatus distinctum, & per totam eius circumferentiam simili linea alba suffultum, ita ut omnes in eis praefata oculis intuitu manifeste apparet, continuè gestare. Et si sim bireto huicmodi comprehensi fuerint, possint pro huicmodi inobedienti non solum per suos superiores verum etiam per quosunque, tam Ecclesiasticos, quam secularis judices & magistratus condigni penitenti, & ad delationem ipsius bireti, ut praefertur distincti & suffulti, omnino compelli. Decernentes quid de cetero, qui aliquem ordinem approbatum, ut praefertur, taceat vel exprefse professus fuerit, & se illi ordinis non astrictum esse contendet, vel alias quovis modo, sive retento, sive dimissu habitu, extra regularia loca ipsius ordinis de jure aliquo casu stare posse putaverit, vel quavis ratione aut pretextu super hoc postulaverit, seu supplicaverit, literas quas a nobis seu officio penitentiaria nostra obtinebit, Cardinali, protonotarii, seu viceprocuratori ipsius ordinis in curia residenti, & procuratori generali ordinis dirigiri, & praefentari facere, ac coram eo in hoc negotio, completa cause cognitione procedere teneatur, alias omnis & singula, per ipsum professum in praemissa gesta, nullius sint roboris vel momenti, literaque aliis directa nullam jurisdictionem tribuant. Quodque omnes & singulæ translationes de apostatis ipsis ad alium ordinem, etiam per nos, aut prædecessores nostros, vel per officium penitentiaria huicmodi hacenus factæ, & quas deinceps fieri contigerit, nisi ad actio rem, vel parem ordinem facta fuerint, & ipsi si translati in monasteriis, in quibz regularis observantia vigeat, actu maneat, nulla sint, & irritæ, ipsiq; si translati ad primum ordinem, etiam si in ordinem ad quem translatis fuerint professionem in eo emitti solitam emiserint, redire teneantur. Et si post unam & secundam monitionem, sibi à Prælati seu superioribus ordinum à quibus translati sunt, factam, redire distulerint aut neglexerint, liceat ipsis Prælati, seu superioribus procedere contra eos, modo & mediis contra apostatas statutis. Et nihilominus praefatos sic translatos, & ut praefertur, non redeuentes administratione cuiuscunq; Ecclesiastici beneficij seu officii & prælature perpetuo privamus.

Pius Quartus.

*Apostatarum causa, & religiosorum extra claustra vagantium
casu, ad Apostolicam decisionem evocantur.*

CAP. 11.

Singulæ literæ & causas, hactenus coram quibusvis ordinariis vel delegatis judicibus etiam in Roman. Cur. introductas, & in quacunq; instantia contra dictos apostatas vel translatos, vel alias inter qualvis personas praemissorum occasione pendentes, etiam si infraucte sint, ad nos advocamus, ac causas tam ad nos advocatas in statu & terminis quibus reperiuntur reasfundiendas, nec-

non quam & quas quacunq; personas Ecclesiasticas & regulares, ac etiam seculares, necnon conveniunt, collegias, & universitates dicta occasione sua in prædictis communiter vel divisiim interesse putantes, contra dictum oppositas, vel translaros, aut alios quoscunq; adhuc vel pluvæ, civiliter vel criminaliter, ac realiter & perfunctorie vel mixtum, habent & movent, aut habete velimores volent & intendent, cum omnibus & singulis incidentibus, de genden, emergent, annexis & connexis, touto negotio principali, quoad professos videlicet ieiunia & ejus distracti, alios in ea praesertim dilecto filio Iacobus tituli S. Mariae in Colmedin, presbiteri cardinali Sabello nuncupato, nostro in dictis urbe & obitu Vicario generali, seu ejus locum tenente, ex parte etiam vero ordinario loci, ac superiori monachorum in quibus prima & originaria Professio per quemlibet expressatis & translati predictis emula se feretur, necnon continentis primam dignitatem in Ecclesia cathedrali, seu metropolitanæ, vel alii in superiori loci huicmodi, seu antiquiori canonico pro tempore residenti, per eos consignati, viatis in primis & diligenter inspectis & examinatis penitentibus, facultatibus, licentias, & in dubiis coldei apostolatas & translatis quo modobolore obiectis, ac processibus deluper habitis, & causis in eis allegatis mature discussis, ac prout justum & si quum fuerit, verificatis & probatis, summarie simpliciter & de pleno, a fine strepitu & figura judicis, ac sola veritate in pœna, applicatione pœnitentia audiendi, cognoscendi, & testamendi & sacrarum constitutionum dispositionem sine alio terminand. committimus & mandamus.

Pius V. ex Concilio Tridentino.

Regulare non possunt audire confessiones, secularium non auctoritate & iudicio ordinariorum.

CAP. III.

Roman Pontificis providentia circumscripta, non nunquam gesta per eum rationalibus & honestis suadentibus causis moderatus & communitati in ecclesia prout in Domino conspiet salubriter expedie. Neque quicquidem quicdam declaraciones & modications, circa nonnulla Concilii Tridentini decreta, regulares professas ordinum mendicantium corrumq; inducunt concientiam, edidimus & promulgavimus. Et quia, in acceptis, illarum vigore sacerdotes regulares paradossum ordinum quandoq; minusq; & inabiles consellioribus secularium audiendis ab eorum superioribus præpositis, absque aliqua Episcoporum, sed Iohanni Magistri ordinis generalis, aut provincialium suorum approbatione & admittuntur. Nos hinc ipsi probatio pastoralis officii prout tenemus laborem provide, re volentes, tenore presentium hancmodi constitutio ne perpetua sanctimus, determinamus & declaramus, decreta Concilii Tridentini de approbatione regulorum, audiendis confessionibus secularium præpositorum, ibi Episcopis facienda observari debere, etiam in omnibus regularibus, quorumvis ordinum etiam mendicantium, etiam sub regulari disciplina viventium, etiam si sunt lectors, aut in Theologia etiam de superiorum suorum licentia graduati, vel promoti, vel a Iohanni Magistri generalibus vel provincialibus, ministris, facultatibus confessionib; audiendis expositi. Volumus tamen eos qui semel ab Episcopo in civitate & diocesis suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinati. Ab Episcopo autem sacerdote pro maiori conscientia sua quiete examinati de novo poterint. Inhibentes quibuscumque regulatis quorumvis ordinum, etiam mendicantium, ut praefertur, ne vigore deputationis & approbationis ab eisdem magistris & ministris provincialibus, etiam quod illarum operatione ab ordinariis hucque tolerari fuerint, absque speciali in-

a Concil. Trident. foliis 6. 7.

posteriorum

posteriorum licentia & approbatione ab ordinariis obtinenda, seculiarum confessiones audire praeflantur. Roma s. Id. Aug. 1571.

TITVLVS XIX.
DE MONIALIBVS.

Pius Quartus.

Moniales à decimatur & subisditorum, aliorumq; onerum impositione exempta sunt.

CAP. I.

DE statu Ecclesiastiarum & monasteriorum quorumlibet cura nostra divini dispositione commissorum patrem diligenter cogitantes, ad ea per quae illorum, ac per eorum praeferunt fecundum Iesum in illis sub regulari castimonia Altissimo famulantium statui & opportunitatem subventione valeat salubriter provideri, ipseque personae semotis perturbationib; universis in pacis & quietis amanitatem divinis officiis liberius vacare valeant, libenter attendimus, ac in iis nostri pastoralis officiis partes favorabiliiter impartimur. Hinc est quod nos mouit proprio, non ad aliquos nobis super hoc oblatam petitiōnis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, omnes & singulas Abbatissas, Priorissas, Ministras, Moniales, & Sorores quocunque monasteriorum, domorum, & regularium locorum monialium, & fororum quorumvis Cisterci, Pramonstraten, sancte Clarae, necnon sancti Benedicti, & sancti Augustini, ac tertii ordinis sancti Francisci, & aliorum quorumvis ordinum, etiam sub curia & regime, ac secundum regularis instituta statrum minorum de observantia nuncupatorum, & Eremitarum euidem sancti Augustini degentium in Lombardia, & quibusunque aliusitalia partibus consenserunt, ipseque monasteria, domos & loca, deductis quatuordecim duatis aut Camera pro viu cūjuslibet monialis seu fororis, alios redditis non habentia, eorumque possessiones, & alia quicunque bona mobilia & immobilia quicunque, decimatum & subisditorum ac aliorum onerum quomodo liber nuncupatum, per nos & fed. Apostolicam seu ejus Legatos & Nuncios aut quocunq; alios quavis auctoritate fungentes, etiam pro expeditione contra Turcas, vel fidei tuitione, ac fabrica Basilicae Principis Apostolorum de urbe, aut quavis alia urgentissima causa pro tempore impositorum solutione, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praesertimum in perpetuum prorsus eximus & liberamus. Et nihilominus omnibus & singulis collectoriis, subcollegitoribus, ac commissariis, necnon quibusunque alius ad decimatum & subisditorum hujusmodi exactiōnem depuratis, & pro tempore depurandis, in virtute sancta obedientie, & sub nostra indignatione, ac excommunicatiōne late sententia poena distridūs inhibemus, ne Abbatissas, Priorissas, Ministras, Moniales, & Sorores, domos, monasteria, & loca predista, etiam vigore quamcumque literatur a nobis, vel sede predicta pro tempore emanatarum, etiam si in eisdem concincentur quod ad quavis exempta, domos, monasteria, & loca te extendant, vel alterius cūjusunque tenoris existant, ipsius sedis sibi concessa facultatis, nisi de praesentibus etatūm que toto tenore, ac de dictis ordinibus & nomineorum, quibus dictorum ordinum cura, gubernatio, & protecōto pro tempore commissa fuerint, plenam & expressām, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, fecerint mentionem, ad solendum derimas, seu subsidia, aut onera hujusmodi quovis modo cogere aut compellere, seu alias premisitorum occasione eas molestare seu inquietare praeflantur. Roma Non. April. 1560.

Pius Quintus.

Clausura obstringuntur moniales tacite vel expresse religionem

professa, & earum receptiones ad ordinem, clausura obligatiōne violata, irrita sunt & manes.

CAP. II.

Circa pastoralis officiū nobis, meritis licet imparibus, desuper commissi curiam (quantum nobis ex alto permittitur) invigilantes, assidue ad ea, per quae singularis erroribus & excessibus obviatur, ac personis quibuslibet, praesertim feminei sexus virginitatem suam altissimo voventibus sub religionis iugo Christo Salvatori in castitatis holocausto famulari affectantibus, à semita justitiae & honestatis declinantibus, ne quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in regulariis ponat honestatis gloria maculam, & divinam meritō possit offendere majestatem, opportunè succurrirur, libenter intendimus, ac in his nostra vigilante partes propeniens impartimur, prout id in Domino salubriter expedire conspicimus. Hac igitur perpetuo valitura constitutio, inharentes etiam constitutioni fœc. recor. Bonifacii Papa VIII. & predecessoris nostri, quæ incipi, Periculoso. & decreta Concilii Tridentini super clausura monialium editis, auctoritate Apostolica tenore praesertimum statuimus, atq; perpetuo decernimus, universas & singulas moniales, presentes atque futuras, cuiuscunq; religionis, ordinis, vel militiarum, etiam Hierosolymitanarum, quæ veljam recepta sint, vel posterum in quibusvis monasteriis sine dominibus recipientur, & tacite vel expresse religionem professa, etiam si conversa, aut quocunq; alio nomine appellentur, etiam si ex institutis vel fundationibus earum regula ad clausuram non teneantur, nec unquam in eorum monasteriis seu dominibus etiam ab immemorabilis tempore ea servata non fuerit, sub perpetua in suis monasteriis seu dominibus de cetero debere permanere clausura, juxta formam dicta constitutionis fœc. rec. Bonifacii Papa VIII. predecessoris nostri, qua incipi, Periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatae & innovatae, quam nos auctoritate praefata etiam approbamus & innovamus, in omnibus & per omnia, ac illam dicti tñcte observari mandamus. Quod si aliqua moniales forsan reperiuntur, quæ consueudine etiam immemorabili, aut instituto vel fundatione regula sua fratre, animo obstinato huic clausura resistant, aut quoquo modo relinquentur, ordinarii una cum superioribus eorum omnibus juris & facti remedii compellant easdem tanquam rebelles & incorrigibilis ad præcisè subeundum dictam clausuram, & perpetuo obserandum. Mulieres quoque qna Tertiaria, seu de penitentia dicuntur, cuiuscunq; fuerint ordinis in congregatiōne viventes, si & ipse professae fuerint, ita ut solemnē votum emiserint, ad clausuram præcisè, ut præmititur, & ipse tocentur. Quod si votum solemnē non emiserint, ordinarii una cum superioribus eorum hortentur, & persuadere studeant, ut illud emitant & profiteantur, ac post emissionem & professionem eidem clausura se subjiciant, quod si reculerint, & aliquæ ex eis inventa fuerint scandalose vivere, severissime puniantur. Ceteris autem omnibus sic abesse emissione professionis & clausura viveze omnino voluntibus interdicimus & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam aliam prorsus in suum ordinem, religionem, congregationem recipiant. Quod si contra hujusmodi rebane noctis prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic vivendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quilibet professions & receptiones irritas decernimus & nullas, prout etiam praesenti decreto irritas facimus, & annulamus. Porro ne moniales vel tertiaria prædictæ propter hanc clausuram detinimentum aut incommodum aliquod in eorum necessitatib; maximè in pertinentibus ad illarum vietum, patientur, sed ut eis opportune consulatur, auctoritate Apostolica praefata

a. Bonifac. VIII. c. periculoso, de statu regularium. m. 6.